

DJT2018U-DİJİTAL OKUR YAZARLIK

Ünite 1: İnternet Teknolojileri

GİRİŞ

1. İnternetin, insanlığa ve dünyamıza sağladığı sağladığı olanaklar nelerdir?

Cevap: İnternet, haberleşme ve ulaşım başta olmak üzere bilim, sağlık, eğitim, sanat, ekonomi, güvenlik ve adalet gibi çoğu toplumsal alanda yaygın bir şekilde kullanılan vazgeçilmez teknolojiler arasında sayılmaktadır. Kısaca İnternet, hayatımızın her alanında kolaylaştırıcı ve dönüştürücü bir role sahip olan önemli bir toplumsal dönüşüm aracı hâline gelmiştir.

2. İnternet aracılığılıyla bilgilere nasıl ulaşıyor?

Cevap: İnternet aracılığla dünyanın her yerinden istediğimiz bilgilere bilgisayarımızdaki Web tarayıcıları ve arama motorlarını kullanarak saniyeler içerisinde ulaşabiliyor ve istediğimiz bilgileri paylaşabiliyoruz. Hatta akıllı telefonlarımız ve diğer mobil cihazlarımızla Wifi, CDMA ve GSM gibi kablosuz İnternet teknolojilerinden yararlanıp, İnternet'e bağlanarak hareket halindeyken bile bu bilgilere erişip paylaşımda bulunabiliyoruz.

3. İnternet'ten sadece bilgi alma ve paylaşımı mı yapılabiliyor?

Cevap: İnternet'te yapabildiklerimiz sadece bilgi erişimiyle de sınırlı değildir. Günlük bir çok işimizi hiçbir yere gitmeden, istediğimiz zaman yapabiliyoruz. Saatlerimizi alan bankacılık işlemlerini, fatura işlemlerini, randevu işlemlerini ve devlet dairelerindeki resmi evrak işlemlerini artık İnternet üzerinden kolaylıkla ve kısa sürede yapabiliyoruz.

INTERNET'IN TEMEL KAVRAMLARI

4. "Internet" kavramı sizce ne anlama geliyor?

Cevap: İnternet, kelime anlamı olarak kendi aralarında bağlantılı ağlar anlamına gelmektedir. Web ile aynı anlamda kullanılan İnternet, dünya üzerindeki bilgisayar ağlarının birbirleri ile bağlanması sonucu ortaya çıkmış olan, herhangi bir sınırlaması olmayan uluslararası bir bilgisayar ve bilgi iletişim ağıdır. Diğer bir ifadeyle İnternet, ağların ağı olarak da tanımlanabilir.

5. İnternet'in en yaygın olarak kullanılan temel kavramları nelerdir?

Cevap:

- HTML
- WWW
- HTTP
- URL
- IPDNS
- **6.** "HTML" nedir, ne işe yarar? Açıklayınız.

Cevap: HTML, 1989 yılında CERN'de Tim Berners Lee tarafından geliştirildi. "Hypertext Markup Language" kelimelerinin kısaltılmasından oluşan HTML, "Zengin Metin İşaretleme Dili" anlamına gelmektedir. Bu dil

Web'te belgelerin linklerle birbirlerine nasıl bağlanacaklarını, belge içindeki metin ve resimlerin nasıl yerleşeceklerini belirleyen kod parçalarından oluşan bir sistemdir. HTML'in en önemli özelliği linklerdir. Linkler sayesinde tek bir tıklamayla ilgili sayfaya veya Web sitesine ulaşabiliyoruz. WWW'nun temelini oluşturan ve bildiğimiz çoğu Web sitelerinin oluşturulmasını sağlayan HTML dosyalarının aktarımı için HTTP protokolü kullanılır.

7. "WWW" nedir, ne işe yarar? Açıklayınız.

Cevap: "World Wide Web" kelimelerinin kısaltması olan WWW, "Dünya Çapında Web", dünyanın her yerindeki binlerce web sunucuları adı verilen bilgisayarlarda kayıtlı milyarlarca Web sitesi ve bu Web siteleri içerisinde bulunan dosyadan oluşan bir bütündür. İnternet'in en çok kullanılan bölümü olan WWW temelde sunucu mantığına dayanmaktadır. Milyonlarca resim, video ve metinden oluşan Web siteleri, tek tek kullanıcılara ulaştırmak yerine sunucu adı verilen bilgisayarlara kaydedilerek herkese açık hâle getirilir. Her bir Web sitesinin www ile başlayan bir adresi vardır. Bu adresi Web tarayıcısında çalıştırdığımızda sunucuda kayıtlı dosyalara ve belgelere ulaşırız. Yani İnternet'e bağlandığımızda, her türden milyarlarca Web sitesindeki dosyalarda saklı bilgiye erişme imkânı buluruz.

8. "HTTP" nedir, ne işe yarar? Açıklayınız.

Cevap: HTTP, İnternet'te Web sitelerinin bulunduğu sunucu bilgisayar ile kullanıcı bilgisayarları arasında bilgilerin nasıl aktarılacağına dair kurallar ve yöntemleri düzenleyen bir sistemdir. "Hyper Text Transfer Protocol" kelimelerinin kısaltması olan http, "Hiper Metin Transfer Protokolü" anlamına gelmektedir. Adında hiper metin bulunsa da bu protokolle sadece metinler değil her türlü resim, video veya animasyon verileri transfer edilebilir. HTTP, sizin bilgisayarınızdan sunucu bilgisayara Web sitesiyle ilgili bilgileri http kuralları çerçevesinde iletilmesi komutunu verir. Böylece sunucu bilgisayardaki Web sitesiyle iletişim başlar.

9. "URL" nedir, ne işe yarar? Açıklayınız.

Cevap: URL, "Uniform Resource Locator" kelimelerinin kısaltması olup "Standart Kaynak Bulucu" anlamına gelmektedir. URL bir Syntax, yani söz dizimidir. Temel olarak URL, bir web sitesine erişmek için yazdığınız Web adresidir.

10. "https://www.anadolu.edu.tr/acikogretim" adresinin URL yapısını inceleyiniz.

Cevap: URL yapısını incelendiğinde; baştaki "http://" bize bir hiper metin dosyasına ulaştığımızı, "www" bu dosyanın dünya çapındaki Web'te olduğunu, "anadolu" sitenin Anadolu Üniversitesi'nin Web sitesi olduğunu, "edu" sitenin bir eğitim kurumuna ait olduğunu, "tr" sitenin Türkiye'den olduğunu, "/acikogretim" ise Anadolu Üniversitesi'nin Web sitesi içerisindeki Açıköğretim sayfasında olduğumuzu gösterir.

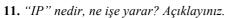
DJT2018U-DİJİTAL OKUR YAZARLIK

Ünite 1: İnternet Teknolojileri

Cevap: "Internet Protocol" kelimelerinin kısaltmasından oluşan IP'yi İnternet'e doğrudan bağlı her bilgisayarın sahip olduğu kimlik numarası olarak tanımlamak mümkündür. IP adresleri, ikili sayı sisteminde sekizer haneden oluşan dört grup sayının bileşiminden oluşur. Örneğin, ikili sistemdeki bir 11000001.10001100.00010101.10011000 seklinde vazılır. Ancak, bu IP adresini kolayca iletmek ve yapılandırma ayarlarına hızla girebilmek için, IP adresi numaraları noktalı ondalık yazım ile 193.140.21.152 şeklinde yazılır.

12. "DNS" nedir, ne işe yarar? Açıklayınız.

"Domain Name System" kelimelerinin kısaltmasından oluşan DNS alan adı sistemi anlamına gelmektedir. DNS sistemi İnternet uzayını bölümlemeye, bölümleri adlandırmaya ve bölümler arası iletişimi sağlamaya yarayan bir sistemdir. DNS yardımıyla IP numaraları yerine, daha kolay hatırlayabileceğimiz "anadolu.edu.tr" gibi anlamlı sözcük grupları oluşturulur. Bu sözcük gruplarıyla yazılan URL'ler de Web sitelerine daha kolay erişmemizi sağlar.

13. "Mobil İnternet" nedir, ne işe yarar? Açıklayınız.

Cevap: Mobil İnternet, mobil cihazlar (cep telefonu, akıllı telefon, tablet gibi) üzerinden gerçekleşir. İnsanların her zaman her yerde hareket halindeyken İnternet'e erişebilmelerini olanak tanır. Mobil İnternet teknik olarak radyo frekans sinyalleri ile çalışan, veri iletişimini sağlayan ekonomik, basit ve güvenli sistemlerdir.

14. *Mobil İnternet'in gelişimi nasıl olmuştur?*

Cevap: Mobil Internet tarihine baktığımızda, ilk çalışmaların Japonya'da geliştirilen birinci nesil kablosuz telefon ağı (1G) teknolojisine dayandığını görebiliriz. Savısal yayına gecilmesi ikinci nesil kablosuz telefon ağı (2G) teknolojisinin gelistirilmesi ile mümkün oldu. 1G'nin en büyük eksikliği sayılabilecek iletimde güvensizlik 2G'de şifreleme yoluyla giderildi. Daha sonra Avrupa'nın kullandığı "Global System for Mobile Communications" (Küresel Sistemde Mobil Haberleşme) baş harerinin alınarak oluşturulan GSM bireysel iletişim standartı geliştirildi. İlk ticari GSM servisi 1991 yılında Telecom Finland tarafından Finlandiya'da başladı. GSM, kullanıcılara güvenli ve kaliteli iletişim hizmeti sunmanın yanı sıra uluslararası seyahat serbestliği de sağlamış oldu.

15. "GSM" nedir, ne işe yarar? Açıklayınız.

Cevap: "Global System for Mobile Communications" (Küresel Sistemde Mobil Haberleşme) baş harerinin alınarak oluşturulan GSM bireysel iletişim servisidir. İlk ticari GSM servisi 1991 yılında Telecom Finland tarafından Finlandiya'da başladı. GSM, kullanıcılara güvenli ve kaliteli iletişim hizmeti sunmanın yanı sıra uluslararası seyahat serbestliği de sağlamış oldu. GSM, ses ve veriyi kullanıcıya tahsis edilen bir tek hat üzerinden 9.6-28,8 Kbps hiz ile iletmektedir.

16. "GPRS" nedir, ne işe yarar? Açıklayınız.

Cevap: GSM teknolojisinin bir adım ilerisi olarak kabul edilen ve "General Packet Radio Servis" baş harfleri alınarak oluşturulan GPRS, saniyede 28.8 Kbps'den 115 Kbps'ye kadar hızlara ulaşabilen paket temelli mobil iletişim servisidir. GPRS teknolojisi, kullanıcıya bağlantı süresine göre değil, veri alısveris miktarına göre ücretlendirme olanağı sağlar. **GPRS** bilgisayarınıza telefonunuzu dizüstü bağlayarak kullanıcıların dizüstü bilgisayarları üzerinden Internet'e bağlanmalarını sağlamaktadır. Bir başka deyişle telefonu modem olarak kullanarak, servis sağlayıcı ile kesintisiz Internet erişimi gerçekleştirilebilir. GPRS, sanal sohbet, yazılı ve görsel bilgi transferi, sabit ve hareketli resim transferi, web gösterimi, döküman paylaşımı ve ortaklaşa çalışma, müzik yayını, kurumsal e-posta ve araç takibi için kullanılmaktadır.

17. "EDGE" nedir, ne işe yarar? Açıklayınız.

Cevap: GPRS'ten sonraki aşama olan EDGE (Enhanced Data Rate for GSM Evolution), veri aktarım hızını 384 bir mobil iletişim servisidir. Kbps'ye çıkaran Kullanıcıların çoklu ortam uygulamalarını kullanmalarına 3G kadar hızlı olmasa da izin vermektedir.

18. "3G" nedir, ne işe yarar? Açıklayınız.

Cevap: 3G, EDGE teknolojisinin sınırlarını aşan ve özellikle ses ve görüntü servisleri, veri haberleşmesi, kısa mesaj servisleri (SMS) gibi hizmetlerin daha hızlı veri transferi, kullanıcı hareketliliğinin genişletilmesi ve kullanıcıların çoklu ortam uvgulamalarına eğilimlerini karşılamaya yönelik olan bir mobil iletişim servisidir. Kablolu bağlantının olmadığı yerlerde yüksek hızlı İnternet erişimini olanaklı hâle getirmiştir. Özellikle uzak noktalardan görüntü taşıma, bu bilgileri depolama, paylaşma ve sürekli çevrim içi görüntülü iletişim sağlanmasını olanaklı kılmıştır. Bu nedenle kullanıcılar, akıllı telefonlarındaki 3G ile küresel ağa "her zaman bağlı olma" bir başka ifadeyle sürekli İnternet'te olma özgürlüğünü yaşarlar.

19. "4G" nedir, ne işe yarar? Açıklayınız.

Cevap: Düşük bant genişliği ve bağlantı hatası gibi problemleri gidermek üzere geliştirilen dördüncü nesil (4G), yüksek hız, yüksek kapasite, bit başına düşük maliyet, IP tabanlı servisler gibi özellikleri sunmak üzere tasarlanan bir mobil iletisim servisidir. 4G'nin amacı, mevcut merkezi hücresel ağları, IP tabanlı dünya çapında tek bir merkezi hücresel ağ standardında birleştirmektir. 4G ile bağlantı hızı 100 Mbps'e çıkmıştır.

20. "LTE" ve "WiMAX" nedir, ne işe yarar? Açıklayınız." Cevap: 4G mobil genişbant teknolojileri için en güçlü iki aday LTE (Long Term Evolution - Uzun Dönem Dönüşüm) ve mobil WiMAX (Worldwide Interoperability for Microwave Access) Maksimum Kablosuz Geniş Alan teknolojileridir. 4G'ye bağlı LTE teknolojisini NTT DoCoMo firması 2004 yılında ilk Japonya'da duyurdu.

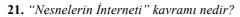
DJT2018U-DİJİTAL OKUR YAZARLIK

Ünite 1: İnternet Teknolojileri

Cevap: "Nesnelerin İnterneti" kavramı kullandığımız çay makinası, radyo, güvenlik kapısı gibi cisimlerin İnternet'e bağlı olması ve kullanıcıların hayat tarzlarına göre programlanabilmesi anlamına gelmektedir. "Nesnelerin İnterneti" kavramı ilk olarak 1999 yılında İngiliz asıllı Kavin Ashlon tarafından tanımlanmıstır.

INTERNET'İN GELİŞİM SÜRECİ

22. İntenet'in tarihçesi hakkında bilgi veriniz.

Cevap: İnternet, aslında oldukça kısa bir geçmişe sahiptir. İnternet'in temeli bilgisayar ağlarına dayanmaktadır. İlk bilgisayar ağı 1970'te Amerika Birleşik Devletlerinde 15 bilgisayarın birbirine bağlanmasıyla oluşturulan ARPANET, Amerikan Gelişmiş Savunma Araştırmaları Dairesi Ağıdır. Bu ağ kurulduktan sonra İnternet'in en önemli bileşenlerinden biri olan e-mail yani elektronik posta ortaya çıkmıştır. İlk e-mail sistemi 1972 yılında Roy Tomlinson tarafından ARPANET için geliştirildi. Daha 1973'e gelindiğinde dosya paylaşımlarını gerçekleştirmek için FTP protokolü geliştirildi. İletişim Kontrol Protokolü (TCP) ve IP, 1 Ocak 1983 tarihinde ARPANET'te kullanılmaya başlandı. **ARPANET** Amerikan hükümetinin müdahalesiyle NSFNET olarak düzenlendi ve bu ağa 1994 yılı sonuna kadar 110 ülke, 10.000 bilgisayar ağı, 3.000.000'dan fazla bilgisayar ve 25 milyona yakın kullanıcı bağlandı. Bu sayı, WWW ve HTML ile Web Sayfası kavramının kullanıma girdiği 1994-1995 yılları içinde büyük bir patlama gösterdi ve 60 milyon'a ulastı. Bir fizik laboratuvarı olan CERN'de araştırmacıların bilgilerini ve dokümanlarını birbirleriyle paylaşabilmeleri için Tim Berners Lee 1989 yılında NeXT marka bir bilgisayar kullanarak html işaretleme dilini geliştirdi ve ilk web sunucusunu oluşturdu. Bu aslında günümüz İnternet'inin en yaygın kullanılan bölümü olan WWW'nun da temelini oluşturmaktadır. Daha sonra WWW teknolojisi, 30 Nisan 1993 tarihinde, telifsiz olarak isteyen herkesin kullanımına açıldı. Dünya İnternet İstatistikleri'nin 2014 verilerine göre dünya genelinde üç milyardan fazla insan aktif İnternet kullanıcısı durumundadır ve bu sayı her geçen gün hızla artmaktadır.

23. Türkiye'de İnternet'in kullanılmaya başlanması nasıl oldu?

Cevap: İnternet bağlantısının Türkiye'de başlama süreci, ilk olarak 1986 yılında TÜVEKA (Türkiye Üniversiteler ve Araştırma Kurumları Ağı) geniş alan ağına bağlanmasıyla başladı.

24. Türkiye'de İnternet'in tarihsel gelişimi nasıl oldu?

Cevap: İnternet bağlantısının Türkiye'de gelişim süreci, ilk olarak 1986 yılında TÜVEKA (Türkiye Üniversiteler ve Araştırma Kurumları Ağı) geniş alan ağına bağlanmasıyla başladı. 12 Şubat 1987 tarihinde bu ağa EARN (Eurepean Academic and Research Network -Avrupa Akademik Araştırma Ağı) ve BITNET (Because It's Time Network) ağı dâhil oldu. BITNET, internet'ten ayrı olarak sadece eğitim kurumlarına özel bir ağ

teknolojisiydi. Daha sonraki yıllarda bu ağın hat kapasitesinin yetersiz kaldığı gereksinimleri ve karşılamadığı görüldü. Bunun üzerine 1991 yılında ODTÜ ve Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK)'nun ortak çabaları ile İnternet bağlantısını ülke içinde sağlamak ve yaymak üzere Türkiye Internet Proje Grubu (TR-NET) kuruldu. TR-NET'in ilk deneysel çalışması 1992 yılında Hollanda'ya yapıldı, ardından 12 Nisan 1993 yılında PTT'den sağlanan 64 Kbps kapasiteli kiralık hat ile ODTÜ Bilgi İşlem Daire Başkanlığında yer yönlendiriciler üzerinden TCP/IP protokolü kullanılarak ABD Washington NSFNet (National Science Foundation Network-Ulusal Bilim Kurum Ağı) genis alan ağına dâhil olundu. Böylece Türkiye'de ilk İnternet bağlantısı gerçekleştirildi. 1996 yılına kadar bu bağlantı tüm ülkenin tek çıkışı oldu. Bir başka ifadeyle üniversiteler ve kamu kuruluşları ODTÜ-NSFNet bağlantısı üzerinden İnternet'e erişim sağladı. Aynı dönemde TR-NET çatısı altında bazı özel kuruluşlara ve şahıslara İnternet hizmeti verilmeye başlandı. 1994 yılında 128 Kbits olan ağ bağlantı hızı, 1995'te 256 Kbits'e, 1996'da ise 512 Kbits hıza ulaştı. Türkiye'nin İnternet tarihine ilişkin olarak daha ayrıntılı bilgi edinmek için Prof. Dr. Kürşat Çağıltay'ın Herkes İçin İnternet adlı kitabını inceleyebilirsiniz. 1996 yılında TÜBİTAK, Askerî Okullar, Harp Akademileri, Polis Akademileri, Türk Tarih Kurumu, Millî Kütüphane, YÖK, ÖSYM, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu ve Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Ar-Ge birimlerinden oluşan toplam 176 birime hizmet veren Ulusal Akademik Ağ (ULAKNET) kuruldu. Yine aynı yılda Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ile TÜBİTAK arasında imzalanan protokol ile üniversitelerin İnternet bağlantılarına iliskin hizmetler tamamen TÜBİTAK'a bırakıldı ve bunun üzerine TÜBİTAK'a bağlı bir enstitü olarak ULAKBİM kuruldu. ULAKBİM, TÜVAKA'nın işlerini üstlenerek ülke genelinde üniversitelere yönelik İnternet altyapısını kurmak ve geliştirmek için görevlendirildi. 1996 Ekim ayında ULAKNET-NSFNet (ABD) bağlantısını 512Kbps'ye yükselmiş aynı zamanda ULAKNET-EBONE (Almanya) bağlantısını geliştirmişti. 14 Şubat 1997 tarihinde ULAKNET'in ilk ulusal bağlantısı ise Ege Üniversitesi ile gerçekleştirilmiş olup, aynı yılın Ekim ayı itibarıyla 39 üniversiteyi bağlar duruma geldi. 1997 yılında ULAKNET-UUNet (ABD) arasında 2Mbps bağlantı kuruldu, ODTÜ NSFNet kapatıldı, ULAKNET'e bağlı uç sayısı 64'e yükseltildi. 2000'li yıllara gelindiğinde ULAKNET toplam 114 noktadan 80 üniversite ve araştırma kurumunu İnternet hizmetinden yararlanır duruma gelmiştir. Yurtdışı hatlar (Internet) ise Ankara'dan ABD'ye 3 ayrı hattan olmak üzere toplam 10 Mbps'e ulaşmış, İnternet genişbant bağlantı altyapı çalışmaları hızlanmıştır. 2010 sonrası vapılan çalışmalar sonucunda ULAKNET'e bağlı uç sayısı toplamda 923'e, ana uç sayısı 183'e yükseltilmiş, toplam İnternet bağlantı kapasitesi 23 Gbps'e çıkarılmıştır.

DJT2018U-DİJİTAL OKUR YAZARLIK

Ünite 1: İnternet Teknolojileri

WEB TARAYICILARI

25. "Web taravıcı" nedir?

Cevap: İnternet tarayıcı, ağ tarayıcı va da sadece tarayıcı olarak da bilinen Web tarayıcıları, İnternet'te sunucu bilgisayar üzerinde bulunan Web sitelerine ulaşmamızı sağlayan yazılımlardır. Diğer bir ifadeyle Web tarayıcı, üzerindeki bir HTML sayfasına HTTP WWW protokolüyle ulaşmamızı sağlayan yazılımdır.

26. Web tarayıcıla ne amaçla kullanılır?

Cevap: Bir Web tarayıcı; ses, metin, resim ve videoları acabilir, bu coklu ortamları kaydedebilir veya paylasabilir. Web tarayıcıları; İnternet bağlantı seçeneklerini belirlememizi, kullanım amaçlarımıza uygun olarak ayarlamamızı, sık kullanılanlar listesi oluşturmamızı, çıktı almamızı, geçmiş listesine ulaşmamızı, linklerle sayfa ve sitelerde dolaşmamızı, çalışan sayfalarda nesneleri bulmamızı, e-posta hesapları- mıza erişmemizi, e-posta atmamızı ve gelen e-postaları okumamızı sağlarlar. Son yıllarda Web tarayıcılarında oldukça önemli gelişmeler yaşanmıştır. Artık Web tarayıcıları, tarayıcı özelliklerinin yanında takvim, e-posta, harita, çeviri, hava durumu, trafik ve borsa hizmetleri de sunmaya başlamışlardır.

27. En yaygın kullanılan Web tarayıcıları hangileridir? Cevap: Mozilla Firefox, Microsoft Internet Explorer, Google Chrome ve Safari günümüzde en yaygın kullanılan Web tarayıcıları arasında yer almaktadır.

28. "Mozilla Firefox" Web tarayıcısı hakkında bilgi veriniz.

Cevap: İnternet'e bağlanmak için en yaygın kullanılan Web taravıcılarından biri Mozilla Firefox'tur. Firefox, Mozilla Vakfı aracılığıyla geliştirilen Web tarayıcı, eposta, takvim, arıza takip sistemi ve geliştirme araçlarını birlikte sunan bir açık kaynak yazılım projesidir. Hem açık kaynak kodlu olması hem de hızlı olması Firefox Web tarayıcısının giderek daha fazla kullanıcı tarafından tercih edilmesine neden olmaktadır. Firefox 80 farklı dilde, Windows, Mac OS, Linux ve Android işletim sistemlerinde çalışabilmektedir. Firefox Web tarayıcısının kullanıcıya sunduğu en önemli özelliklerinden biri de esnekliktir.

29. "Windows İnternet Explorer" Web tarayıcısı hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Windows İnternet Explorer, Microsoft şirketi tarafından geliştirilen bir Web tarayıcısıdır. İlk sürümü 1995 yılında ortaya çıkan İnternet Explorer ikinci sürümünden itibaren teknolojik gelişmelere ayak uydurmaya başlamıştır. CSS, Java, ActiveX, HTML5, Direct3D, WebGL, JavaScript ve WebCrypto desteği sağlamasına rağmen dünya çapında kabul gören standartlara uymaması ve kendi standartlarını dayatması İnternet Explorer'ın zamanla daha az kullanıcı tarafından tercih edilmesine neden olmuştur.

30. "Google Chrome" Web tarayıcısı hakkında bilgi

Cevap: Google Chrome, 2008 yılında Google tarafından geliştirilen ve Türkiye'de yaygın olarak kullanılan web tarayıcılarından biridir. Web tarayıcıları arasında en hızlı ve en çok kullanılan tarayıcı olmak üzere kendisine hedef kovan Chrome, kullanıcı dostu bir arayüze sahiptir. Chrome kisisellestirmeve izin verir. Google Chrome'da vapılan değisiklikler anlık senkronize edilir ve birden fazla cihazda oturum acıldığında tüm değisiklikler diğer cihazlardaki Google Chrome web tarayıcısına yansıtılır. Senkronize edilen veriler, Google sunucularında kriptografik anahtar kullanılarak şifrelenir. Chrome, Web'e göz atarken kötü amaçlı yazılım saldırılarına karşı korunmaya yardımcı olacak özellikler içermektedir. Google Chrome'un Android veya IOS tabanlı mobil cihazlara ilişkin olarak geliştirilmiş mobil uygulaması da bulunmaktadır.

31. "Safari" Web tarayıcısı hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Apple firmasının tüm ürünlerindeki varsayılan web tarayıcısıdır. Kullanıcılarına zengin İnternet deneyimi kazandırmayı hedeflediği görülmektedir. Jetstream olarak adlandırılan gelişmiş JavaScript motoru optimizasyonları sayesinde hızlı bir web tarayıcısı olma özelliğini sürdürmektedir. Apple, kapalı bir sisteme sahiptir ancak kendi ürünleri arasında tutarlı, etkili ve verimli kullanıcı deneyimi sağlar. En sık kullandığınız web sitelerini görüntüler, böylece kullanıcının bu web sitelerine hızlı erişimini kolaylaştırır. Haberleri ve makaleleri kolay okumak için optimize edilmiş tasarım seçeneği sunar, böylece reklam gibi dikkat dağıtıcı unsurların ortadan kaldırılmasını destekler.

ARAMA MOTORLARI

32. "Arama Motoru" ne demektir?

Cevap: Arama motoru İnternet'te bulunan içeriklere ulaşmamızı sağlayan, web robotu, arama indeksi ve kullanıcı arabiriminden oluşan bir mekanizmadır.

33. "Arama Motoru" ne işe yarar?

Cevap: Arama motorları, Web'te istediğimiz bilgiye, habere, Web sitelerine, sosyal medya araçlarına, e-posta servislerine, çesitli görsellere ve videolara ulasmak için en sık kullanılan araçlardır.

34. En yaygın kullanılan Arama Motorları hangileridir? Cevap:

- Google
- Bing
- Yandex
- Yahoo
- Mynet
- 35. Google ve Bing arama motoru için yaygın olarak kullanılan bazı noktalama işaretleri, simgeler ve operatörleri ve anlamları hakkında bilgi veriniz.

DJT2018U-DİJİTAL OKUR YAZARLIK

Ünite 1: İnternet Teknolojileri

Cevap:

- Bir kelimenin veya sitenin önüne tire (-) eklediğinizde, o kelimeyi veya siteyi içeren sonuçlar hariç tutulur. Örneğin, "Açıköğretimforum" biçiminde sorgulama yaptığı- mızda içinde forum kelimesi geçen siteler hariç tutularak sonuçlar listelenecektir.
- Bir kelimenin veya sitenin önüne artı "+"
 eklediğinizde, o kelimeyi veya siteyi içeren
 sonuçlar dâhil edilir. Örneğin,
 "Açıköğretim+Anadolu" biçiminde sorgulama
 yaptığımızda içinde her iki kelimenin de geçtiği
 siteler listelenir.
- Bir kelimeyi veya kelime öbeğini tırnak içinde (") yazdığınızda, sonuçlarda yalnızca aynı kelimeyi aynı sırada, tırnak içinde verildiği gibi içeren sayfalar sıralanır. Bu yöntemi yalnızca tam olarak bir kelimeyi veya kelime öbeğini aradığınızda kullanmanız gerekir. Örnek: "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sınavları"
- Bilinmeyen terimler için bir yer tutucu olarak yıldız işareti (*) ekleyebilirsiniz. Kelime öbeklerinin varyasyonlarını bulmak veya bir kelime öbeğinin ortasındaki kelimeleri hatırlamak için tırnak işaretleriyle kullanabilirsiniz. Örnek: Anadolu * AÖF * Eskişehir
- AND veya & ile tüm terimleri veya tümcecikleri içeren web sayfalarını bulabilirsiniz.
- NOT veya ile bir terim veya tümceciği içeren web sayfalarını dışlayabilirsiniz.
- OR veya | ile terimlerden veya sözcük gruplarından herhangi birini içeren web sayfalarını bulabilirsiniz.
- **36.** Google ve Bing arama motorunda, bir kelimenin veya sitenin önüne tire "-" eklediğinizde ne işe yarar?

Cevap: Bir kelimenin veya sitenin önüne tire "-" eklediğinizde, o kelimeyi veya siteyi içeren sonuçlar hariç tutulur. Örneğin, "Açıköğretim-*forum*" biçiminde sorgulama yaptığımızda içinde *forum* kelimesi geçen siteler hariç tutularak sonuçlar listelenecektir.

37. Google ve Bing arama motorunda, bir kelimenin veya sitenin önüne artı "+" eklediğinizde ne işe yarar?

Cevap: Bir kelimenin veya sitenin önüne artı "+" eklediğinizde, o kelimeyi veya siteyi içeren sonuçlar dâhil edilir. Örneğin, "Açıköğretim+*Anadolu*" biçiminde sorgulama yaptığımızda içinde her iki kelimenin de geçtiği siteler listelenir.

38. Google ve Bing arama motorunda, bir kelimeyi veya kelime öbeğini tırnak içinde ("...") yazdığınızda ne işe varar?

Cevap: Bir kelimeyi veya kelime öbeğini tırnak içinde ("...") yazdığınızda, sonuçlarda yalnızca aynı kelimeyi aynı sırada, tırnak içinde verildiği gibi içeren sayfalar sıralanır. Bu yöntemi yalnızca tam olarak bir kelimeyi

veya kelime öbeğini aradığınızda kullanmanız gerekir. Örnek: "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sınavları".

39. Google ve Bing arama motorunda, bir kelimeyi veya kelime öbeğini yıldız içinde (*...*) yazdığınızda ne işe varar?

Cevap: Bilinmeyen terimler için bir yer tutucu olarak yıldız işareti "*...*" ekleyebilirsiniz. Kelime öbeklerinin varyasyonlarını bulmak veya bir kelime öbeğinin ortasındaki kelimeleri hatırlamak için tırnak işaretleriyle kullanabilirsiniz. Örnek: Anadolu * AÖF * Eskişehir.

40. Google ve Bing arama motorunda, "AND veya &" yazdığınızda ne işe yarar?

Cevap: "AND" veya "&" ile tüm terimleri veya tümcecikleri içeren web sayfalarını bulabilirsiniz.

41. Google ve Bing arama motorunda, "NOT veya -" yazdığınızda ne işe yarar?

Cevap: "NOT" veya "-" ile bir terim veya tümceciği içeren web sayfalarını dışlayabilirsiniz.

42. Google ve Bing arama motorunda, "OR veya |" yazdığınızda ne işe yarar?

Cevap: "OR" veya " | " ile terimlerden veya sözcük gruplarından herhangi birini içeren web sayfalarını bulabilirsiniz.

43. Google arama motoru hakkında bilgi veriniz.

Cevap: 1998 yılında kurulan Sergery Brin ve Lary Page tarafından kurulan Google, dünyada ve Türkiye'de en çok kullanılan arama motorudur. Google arama motoru, web sitelerini, 200'den fazla sinyal ve patentli PageRank TM algoritması gibi bir dizi teknik kullanarak değerlendirir. PageRank TM, web sitelerinin başka hangi web sayfaları tarafından en iyi bilgi kaynağı olarak gösterildiğini analiz eder ve en çoktan en aza oy alan bilgi kaynağına göre web sitelerini listeler. Google arama motoru ile görsel her türlü materyali arayabilirsiniz.

44. "Google akademik arama motoru" hangi amaçla kullanılır?

Cevap: Google akademik arama motoru, tek bir kullanışlı yer üzerinden farklı kaynakları arama, bilimsel yazıları, özetleri ve alıntıları bulma, kütüphane yardımıyla ya da web üzerinden yazının tamamına erişme, herhangi bir araştırma alanındaki başlıca bilimsel yazılar hakkında bilgi edinme olarak listelemektedir.

45. Bing arama motoru hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Bing, Microsoft şirketinin daha önce bilinen adıyla Live Search, Windows Live Search ya da MSN Search yerine kullanıma sunduğu bir arama motorudur. 2009 yılında deneme çalışmaları başlayan Bing arama motoru kullanıcıların İnternet'te arama yapma alışkanlıklarını değiştirme iddiasıyla ortaya çıkmıştır. Bing' deki en önemli yenilik ise Web sitelerine bağlantı vermenin dışında alt başlıklar hâlinde bilgilerin de listelenmesidir. Bing arama motoru Türkçe dâhil 58 dilde kullanabilme özelliğine sahiptir.

DJT2018U-DİJİTAL OKUR YAZARLIK Ünite 1: İnternet Teknolojileri

46. Yandex arama motoru hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Yandex, kullanıcılarına İnternet'te aramanın yanı sıra haberler, e-posta, çeviri, harita gibi birçok farklı İnternet servisi sunmayı amaçlayan bir arama motoru ve web bilgi portalıdır. Yandex arama motorunun öne çıkan özelliği küresel ve yerel özellikleri birleştirerek cografi bazlı ve kisisellestirilebilen uvgulamalar sunmasıdır. Yandex arama motoru; web, görsel ve video arama yapmaya izin vermektedir. Bununla birlikte harita özelliği ile kullanıcıların bulunduğu konuma ilişkin hava sıcaklığını gösterir, yakın yerlerdeki restoran, oteller, kafelar, otellerin konum bilgileri gösterir. Yandex'in arayüzünde ürün arama ve fiyat karşılaştırma rehberi sunan market aracı yer almaktadır.

47. Yahoo arama motoru hakkında bilgi veriniz?

Cevap: 1995 yılımda kurulduğunda arama motoru olarak hizmet vermeyi amaçlayan Yahoo, zamanla e-posta, haber, hava durumu, seyahat, sinema, müzik, iş arama, finans gibi hizmetleri bünyesine ekleyerek dünyada en çok ziyaret edilen siteler arasına girmeyi başarmıştır. Yahoo'nun web, haber, yerel, harita, resim, video gibi kategoriye göre arama özelliği oldukça gelişmiştir. Bununla birlikte ileri arama özelliği ile ayrıntılı arama yapılabilmektedir. Yine bu özelliği kullanarak arama yapmak istediğiniz ülkeyi, dili, alan adını seçebilir, arama sonuçlarına yönelik dosya formatlarını belirleyebilirsiniz.

48. Mynet arama motoru hakkında bilgi veriniz.

Cevap: 1998 yılında kurulan Türkiye'nin ilk Türkçe portalı olan Mynet, kullanıcıların tüm faaliyetlerini etkili ve verimli bir şekilde gerçekleştirebilecekleri interaktif bir platform sunmayı amaçlamaktadır. Arama yapmak için arama kutucuğuna anahtar kelimeleri yazmanız yeterlidir. Bununla birlikte nerede arama yapmak istediğinize ilişkin Tüm Web ve Mynet içinde gibi seçenekler sunar. Ayrıca Haber, Spor, Finans, Magazin, Video, Galeri, Kadın ve Sinema gibi kategoriler içinde arama yapabilirsiniz. Sunduğu resim seçeneği ile görsellere ulaş- mak oldukça kolaydır. Arama sonuçları, tarihe ve konuyla ilgili olma kriterlerine göre listelenir.

49. "e-Devlet Kapısı" hangi amaçla kurulmuştur?

Cevap: e-Devlet Kapısı, kamu bilgi bankası işleviyle birlikte vatandaşların Internet üzerinden sunulan kamu hizmetlerinden tek noktadan ve güvenli bir şekilde faydalanabilmeleri amacıyla kurulmuştur. e-Devlet Kapısı sistemine entegrasyonu tamamlanan kurumların hizmetleri, www.türkiye.gov.tr adresi üzerinden sunulabilmektedir.

50. "e-Devlet Kapısı" nasıl kullanılır?

Cevap: Vatandaşlar şifre, e-imza ya da mobil imza ile bu hizmetlere tek bir noktadan güvenli bir şekilde ulaşabilmektedir. Kişisel bilgilere erişim ve güvenlik gerektiren bu entegre elektronik hizmete erişim için şifre, e-imza veya mobil imza gibi kimlik doğrulama araçlarına ihtiyaç duyulmaktadır.

51. "e-Devlet Şifresi" nasıl temin edilir?

Cevap: e-Devlet şifresi, üzerinde T.C. Kimlik Numarasının bulunduğu fotoğrafı kimlik (nüfus cüzdanı, evlilik cüzdanı, pasaport ve ehliyet, avukat kimlik kartı, mavi kart, ikamet tezkeresi) ve şahsen başvuru ile yurt içinde PTT Merkez müdürlüklerinden veya yetkili subelerden alınabilir. Yurt dısında ise e-Devlet sifresi, Elçilik ve Konsolosluklardan temin edilebilir.

